

Handläggare
Solveig Nilsson
Telefon: 0850804052

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2020-05-28

Medborgarförslag om stadsnära odling

Svar på medborgarförslag, dnr HV 2020/190.

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar medborgarförslaget till exploateringsnämnden för vidare hantering.

Sammanfattning

I inkommet medborgarförslag föreslås att mark för stadsnära odling upplåts inom Hässelby. Skribenterna lyfter i sitt förslag det historiska arvet från epoken med handelsträdgårdar som tidigare präglade Hässelby och menar att historien borde tjäna som inspiration och underlätta för entreprenörskap som försöker ”återskapa” odlingstraditionen och utveckla den för att passa dagens och morgondagens ökade efterfrågan av närodlade produkter.

Det är stadsdelsnämnden som förvaltar mark som är detaljplanelagd som parkmark, stadsdelsområdets parker får inte upplåtas permanent för enskild verksamhet, exempelvis kommersiell odling. Däremot är det möjligt att anordna odling som har tillfällig karaktär eller odlingsverksamhet som är öppen för alla. Förvaltningens målsättning är att inom parkmark successivt utöka invånarnas möjligheter till stadsodling av grödor för eget bruk.

Den som önskar bedriva kommersiell odling hänvisas till exploateringsnämnden som representerar staden som markägare i ärenden som gäller mark som inte är detaljplanelagd.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom administrativa avdelningen.

Ärendet

I inkommet medborgarförslag föreslås att mark för stadsnära odling upplåts inom Hässelby. Skribenterna lyfter i sitt förslag det historiska arvet från epoken med handelsträdgårdar som tidigare präglade Hässelby och menar att historien borde tjäna som inspiration och underlätta för entreprenörskap som försöker ”återskapa” odlingsstraditionen och utveckla den för att passa dagens och morgondagens ökade efterfrågan av närodlade produkter.

Vidare anser skribenterna att stadsnära odling inte ska sammanblandas med odling vid kolonilotter. Stadsnära odling är en småskalig produktion för avyttring till allmänhet, restauranger, skolor och institutioner. Mot bakgrund av en ökad medvetenhet om kretsloppsystem, näringsfysiologi, folkhälsa och klimat är det tydligt hur intresset för den stadsnära odlingen växer inte minst i Europas storstadsområden. Skribenterna anser också att det finns ett pedagogiskt värde i att boende i Hässelby, unga såväl som äldre, i verkligheten kan få se hur grönsaker odlas med dagens metoder och kan ge god avkastning.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till både stadsodling och kommersiellt närproducerade livsmedel. Det är emellertid viktigt att inte förväxla det som vanligtvis menas med stadsodling med ett kommersiellt stadsnära jordbruk som exempelvis ett mikrojordbruk.

Med begreppen stadsnära odling, stadsodling eller urban odling, menas vanligtvis att det skapas förutsättningar för privatpersoner att odla blommor, grönsaker, bär eller frukt tillsammans i stadsmiljö på allmän platsmark.

En förutsättning för stadsodling är att det finns plats att odla på och att det är möjligt att odla på platsen. När kommunen planlägger ett område skiljer man mellan olika ytor, exempelvis allmän plats och kvartersmark, exempel på allmänna platser är gator, torg och parker. Om ett område är detaljplanlagt är det planbestämmelserna som styr användningen av planområdet.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Strategi-och internservice

Hässelby torg 20-22
Box 3424
16564 Hässelby
Växel 08-50804000
Fax 08-508 04 099
hasselby-vallingby@stockholm.se
stockholm.se

Det är stadsdelsnämnden som förvaltar mark som är detaljplanlagt som parkmark, stadsdelsområdets parker får inte upplåtas permanent för enskild verksamhet, exempelvis kommersiell odling. Däremot är det möjligt att anordna odling som har tillfällig karaktär eller odlingsverksamhet som är öppen för alla. Förvaltningens

målsättning är att inom parkmark successivt utöka invånarnas möjligheter till stadsodling av grödor för eget bruk.

Om odling med ekonomiska värden skulle tillåtas på parkmark skulle det finnas behov av att stänga av dessa ytor, det skulle få som resultat att rörelsemöjligheten på allmän platsmark minskar för övriga invånare. Det skulle i någon mening innebära en slags privatisering av parkmarken, den skulle inte längre vara tillgänglig för vem som helst. Därutöver skulle det innebära att man faktiskt skapar monofunktionella ytor, det blir ett problem i en stad som planeras utifrån att parkmark ska kunna användas av alla invånare på många olika sätt. För att uppnå ett fungerande stadsliv med en bra stadsmiljö i ett stadsdelsområde som förtätas av bland annat bostadsbyggande, behöver grönstrukturen inrymma funktioner för såväl sociala möten, friluftsliv och rekreation som klimat- anpassningsåtgärder. Förvaltningen arbetar enligt stadens mål för att kunna möta ett ökat besöksstryck, tillgodose behovet av multifunktionella ytor samt bevara den biologiska mångfalden som bidrar till nödvändiga ekosystemtjänster.

Den som önskar bedriva kommersiell odling hänvisas till exploateringsnämnden som representerar staden som markägare i ärenden som gäller mark som inte är detaljplanelagd.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör

Pirjo Dahlgren-Jespersson
Avdelningschef

Bilaga: Medborgarförslag, dnr HV 2020/190.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2020-05-11
Pirjo Dahlgren-Jespersson, Avdelningschef	2020-05-11